

Разовій Спеціалізованій вченій раді
ДФ41.085.003 у Одеській
державній академії
будівництва та архітектури

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата архітектури, доцента кафедри архітектури
будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені

Юрія Кондратюка»

Руденка Тараса Вікторовича

на дисертаційну роботу

Кравцова Дмитра Сергійовича

«РЕКОНСТРУКЦІЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (на прикладі м. ОДЕСИ)»,

подану на здобуття наукового ступеню доктора філософії

за спеціальністю 191 – Архітектура та містобудування

На відгук представлена дисертація, що складається зі вступу, трьох розділів, висновків, загальних висновків, списку використаних джерел та п'яти додатків. Загальний обсяг роботи – 234 сторінки. Робота має досить стандартну структуру та та має ґрунтовний аналіз стану вивчення проблеми дослідження.

Актуальність теми дослідження. На сучасному рівні розвитку вітчизняної вищої освіти питанню спортивної складової навчання студентів приділяється багато уваги навіть у вищих навчальних закладах в яких спорт не є профільною складовою номенклатури спеціальностей. Про це свідчить досить високий врегулювання цієї сфери в нашій державі на законодавчому рівні. Окрім того, що фізичний розвиток молоді є однією з основних місій вищої школи, спортивні досягнення студентів та викладачів є елементом престижу для сучасного закладу вищої освіти. Така тенденція не є новою в світі. Значно більшої уваги питанню розвитку позитивного іміджу університетів через здобутки в галузі спорту приділяється закордоном. Університетський спорт є базою для любительського та професійного спорту. В свою чергу спортзали зводяться як архітектурно виразні іміджові об'єкти університетських кампусів. Наприклад а Китаї олімпійські спортивні об'єкти зводились з метою подальшої передачі в експлуатацію університетам. В європейському досвіді є досить популярною практикою є спільне

ВХІДНИЙ № 122-654
22 " 04 2021 р.

використання університетських спортивних будівель та майданчиків громадою. Такий підхід значно скорочує експлуатаційні витрати на обслуговування спортивних об'єктів. Нажаль сьогодні далеко не кожний вищий навчальний заклад України може гордитися спортивними об'єктами що мають архітектурну цінність та мають достойний матеріальний стан. Зважаючи на вищесказане тему дослідження Кравцова Дмитра Сергійовича вважаю надзвичайно актуальною для сьогодення.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами.

Робота виконана в рамках забезпечення Закону України "Про освіту" (від 23 травня 1991 р. № 1060-ХІІ), «Закону про вищу освіту України» закон № 1556-VII, та державних програм: Державної національної програми "Освіта" (Україна ХХІ сторіччя); "Державною соціальною цільовою програмою розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року" (від 01.03.2017 № 115)

Об'єктом дослідження є фізкультурно-спортивні будівлі та споруди в структурі закладів вищої освіти.

Предметом дослідження є реконструкція та модернізація спортивного комплексу закладу вищої освіти та його архітектурно-планувальна організація.

Мета та завдання в даному дослідженні досить чітко сформульовані та логічно пов'язані. Ґрунтовно описана наукова новизна даного дослідження.

У першому розділі «**ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**» автор у чотирьох підрозділах розкриває рівень розкриття проблеми в наукових дослідженнях вітчизняних теоретиків та соціально-економічні передумови розвитку галузі фізичного виховання в Україні. Детально розкривається факторний вплив на формування об'єктів спортивного характеру. В роботі автор звертається до фактору «мотивації» студентства та населення до фізичного розвитку, як до рушійної сили розвитку штучно створеного середовища. Слід відзначити глибину дослідження закордонного досвіду формування спортивних комплексів закладів вищої освіти. Узагальнено вітчизняний досвід модернізації та реконструкції університетських спорткомплексів.

У другому розділі «**МЕТОДИ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**» розкрито методіку дослідження. В підрозділі 2.2 автор детально розбирає складові функціонального наповнення спортивних комплексів закладів вищої освіти. Визначає особливості

взаємозв'язків між основними зонами та функціонально-планувальними елементами. Основні схеми були розглянуті та проілюстровані успішними існуючими закордонними об'єктами. На основі розбору функціональної складової та попередньо проведеного узагальнення практичного досвіду автор формує класифікацію спортивних комплексів закладів вищої освіти.

У третьому розділі «**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕКОНСТРУКЦІ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**» в межах чотирьох підрозділів автор розкриває основні принципи організації оптимальної структури будівель спортивних комплексів закладів вищої освіти, які базує на засадах динамічної архітектури. Автор досить широко описує інструментарій засобів досягнення адаптивності спортивних комплексів та розкриває питання кооперованої експлуатації спортивних комплексів (стор.147-150). В підрозділі 3.2 автор надає інформацію щодо основних розрахунків показників пропускнув спроможності спортивних комплексів ЗВО (стор. 160-165). Також автор обґрунтовує необхідність архітектурно-художньої виразності через мотиваційний аспект як засіб спонукання людей до заняття спортом(стор.173).

Окремої уваги заслуговує підрозділ 3.4 де автор надає рекомендації щодо підвищення мотиваційної спроможності спортивних комплексів ЗВО м. Одеса шляхом реконструкції існуючих будівель.

Сформульовані автором рекомендації можуть бути використані як для поглиблення теоретичного розуміння даного питання, так і в практичних цілях.

Достовірність досліджень, повнота відображення висновків і пропозицій в опублікованих автором дисертаційних роботах.

Дана робота є результатом самостійних досліджень Кравцова Дмитра Сергійовича. Усі наукові результати, викладені у дисертації, отримані автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертаційній роботі містяться лише ті напрацювання, які становлять особистий внесок здобувача (про що свідчать результати перевірки на плагіат). Наукові положення, висновки та рекомендації, що сформульовані у дисертації та представлені на захист є достовірними. Достовірність забезпечено використанням матеріалів наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів (відображено в списку використаної літератури, що складається з 154 джерел) державних будівельних норм України, кодексів і законів України. В цілому, дисертаційна робота характеризується завершеністю, зміст дисертації відповідає поставленій меті.

Основні результати дисертації опубліковані у 10 працях, з них: 4 статті у наукових фахових виданнях України; 1 стаття у закордонному науковому

періодичному виданні; 4 тез конференцій, 1 публікація - в іншому виданні. Ознайомлення з публікаціями дає можливість зробити висновок про достатню повноту відображення результатів дослідження в наукових публікаціях.

До позитивних характеристик дослідження також слід віднести:

- кількість опрацьованих автором даних присвячених тематиці дослідження;
- обґрунтування автором створення опосередкованого позитивного впливу на популяризацію спорту серед студентства шляхом підвищення мотиваційної спроможності через якісну естетику будівель спортивних комплексів ЗВО ;
- практична направленість результатів дисертаційного дослідження.

До дискусійних положень та зауважень до дисертації відносяться

1. В анотації дослідження, а також на початку підрозділу 2.1 автор зазначає, що дослідження базуються на принципах системного підходу, але в результаті ознайомлення з роботою було виявлено переважаючий комплексний підхід в даній дисертації. Автор розглядає спортивні комплекси ЗВО як окрему ізолювану одиницю і тільки в третьому розділі наводить певні комунікації з іншими елементами системи спортивних об'єктів.

2. Також в анотації до дисертаційного дослідження є певні неточності в перекладі на англійську мову. Наприклад є неточності в перекладі ключових слів («одночасна пропускна спроможність» перекладена як «simultaneous capacity», що на мою думку не є коректним)

3. В тексті дисертації зустрічаються русизми та неперекладені слова з російської мови. Наприклад на стор. 60 автором неодноразово використовується калька з російської мови «пристройка», що не є коректним в українській мові і доречніше використовувати «прибудова». Також на стор. 70 використана назва «Эстонского университета естественных наук» використано без належного оформлення або доречного перекладу.

4. До дискусійного питання належить використання автором прийому пояснення певних прийомів та засобів на існуючих прикладах, які зустрічаються у всіх розділах дисертації, що бажано було б підсумувати вітчизняний та зарубіжний досвід ще в першому розділі дисертаційного дослідження.

5. В розділі 3.1 на стор. 137 автором наведені принципи архітектурно-планувальної організації спортивного комплексу закладу вищої освіти серед яких фігурують терміни «принцип універсальності та адаптивності» та «принцип динамічності», що згідно з існуючою термінологією динамічної архітектури є по суті спорідненими поняттями.

6. На стор. 160-164 наведені розрахунки, що базуються виключно на основі контингенту студентів. В даних розрахунках варто було б відобразити поправку на пропускну спроможність з врахуванням використання спортивних комплексів закладів вищої освіти громадою. Тим більше автор в текстовій частині постійно наголошує на важливості такого режиму використання.

Вищенаведені дискусійні положення не впливають на загальну позитивну оцінку та не знижують наукову та практичну цінність дисертаційної роботи Кравцова Дмитра Сергійовича.

На підставі викладеного можна зробити висновок., що за своїм змістом, оформленням, актуальністю, глибиною вирішення наукових завдань, теоретичним і практичним значенням одержаних результатів дисертація Кравцова Дмитра Сергійовича «Реконструкція та модернізація спортивних комплексів закладів вищої освіти (на прикладі м. Одеси)», що відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, а автор дисертації Кравцов Дмитро Сергійович заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 191– архітектура та містобудування.

Кандидат архітектури, доцент кафедри
архітектури будівель та дизайну
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Т.В. Руденко

Проректор з наукової та міжнародної роботи
к.е.н, доцент

С.П. Сівіцька